

בש"פ 8863/13 - מדינת ישראל נגד עמנואל ביארי

בבית המשפט העליון

בש"פ 8863/13

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: עמנואל ביארי

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"א בשבט התשע"ד (12.1.2014)

בשם המבקשת: עו"ד א' כהן

בשם המשיב: עו"ד ש' עזרא

החלטה

בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיב החל מיום 11.1.2014, בשישים ימים או עד למתן פסק הדין בעניינו בת"פ 20672-04-13 המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים (השופט מ' דרורי), לפי המוקדם. בהחלטה מיום 6.1.2014 הוארך בהסכמה מעצרו של המשיב עד למתן החלטה בבקשה דנא.

עמוד 1

1. ביום 11.4.2013 הוגש נגד המשיב כתב אישום המייחס לו ביצוע של עבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

על-פי המתואר בכתב האישום, ביום 11.3.2013 נכנסה ס' (להלן: המתלוננת), ילידת 1920, לחנות תכשיטים במרכז ירושלים במטרה למכור צמיד זהב שברשותה. המתלוננת מכרה את התכשיטים וקיבלה תמורתם 7,200 ש"ח במזומן אותם הכניסה לתיקה. המשיב שעבר במקום הבחין במתלוננת מקבלת לידיה את הכסף והחליט לשדוד אותה. המשיב עקב אחרי המתלוננת, עלה איתה לאוטובוס המוביל לביתה והלך אחריה עד שהגיעה לחדר המדרגות בבניין בו היא מתגוררת. המשיב עלה במדרגות כדי לוודא שהוא פנוי מאנשים ואז פנה למתלוננת והציע לה עזרה. המתלוננת ענתה למשיב בשלילה. המשיב פנה למתלוננת בשנית ושאלה אם היא מעוניינת בעזרה, חטף ממנה את תיקה, דחף אותה כך שנפלה על רצפת חדר המדרגות ונמלט מהמקום. לאחר מכן הוציא המשיב מהתיק 7,800 ש"ח והשליך את התיק ותכולתו.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר המשיב עד לתום ההליכים. בבקשה נטען כי קיימות ראיות לכאורה לאשמתו של המשיב וזאת על סמך הודאתו במעשה בתחנת המשטרה וצילומים של המשיב בהם הוא נראה עוקב אחר המתלוננת. המבקשת טענה כי קמה עילת מעצר מכוח סעיפים 21(א)(1) ו-21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. בבקשה הודגשה המסוכנות הנשקפת לציבור מן המשיב, אשר מתחזקת נוכח 15 ההרשעות הקודמות שלו בעבירות שונות וביניהן עבירות שוד. במהלך הדיון בבקשה, הודה המשיב בקיומן של ראיות לכאורה ובקיומה של עילת מעצר, אולם טען שהיה תחת השפעת סמים ואלכוהול בעת המעשה וביקש לבחון אפשרות לטיפול בגמילה במסגרת תסקיר מעצר.

ביום 14.4.2013 הורה בית משפט קמא על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים מבלי להורות על הגשת תסקיר מעצר בעניינו. בית המשפט הדגיש בהחלטתו את חומרת העבירה, שוד של קשישה בת 93 לאחר מעקב אחריה עד לביתה, ואת עברו הפלילי העשיר של המשיב אשר כולל הרשעות במספר עבירות שוד בגין היה נתון בעבר במאסר במשך שמונה שנים. כמו כן צוין כי שבועות ספורים לפני קרות המעשים המתוארים השתחרר המשיב ממאסר בן שבעה חודשים בגין עבירת גניבה ופריצה לבניין. בנוסף, בעת התרחשות האירועים המתוארים בכתב האישום היה תלוי ועומד נגד המשיב מאסר על תנאי לתקופה של שמונה חודשים בגין עבירות רכוש מסוג פשע. משכך קבע בית המשפט כי לא ניתן לאיין את המסוכנות הנשקפת מהמשיב בדרך של חלופת מעצר ועל כן אין טעם להורות על הגשת תסקיר מעצר שכן לא יהיה בכוחו לשנות את ההחלטה.

3. המבקשת טוענת בבקשה דנא כי מהמשיב נשקפת מסוכנות רבה ולכן יש להאריך את מעצרו. לעניין זה חזרה המבקשת על הטעמים שפורטו לעיל ושעמדו בבסיס ההחלטה על מעצר המשיב עד לתום ההליכים. המבקשת מכירה בכך שקצב התקדמות ההליכים איטי במיוחד, אך נוכח ההערכה כי תספיק ישיבה אחת לסיום שמיעת ההוכחות, טוענת המבקשת שההליך יסתיים בקרוב ועל כן היא מבקשת להאריך את המעצר ב-60 ימים בלבד.

4. בא-כוח המשיב העריך כי לא ניתן יהיה לסיים את שמיעת העדים ביום אחד, מה גם שהדיון שנקבע ליום 13.1.2014 אמור היה להתחיל רק בשעות הצהריים. הסנגור ציין כי יש לקיים תחילה "משפט זוטא" וכי בגדרו אמורה

להתקיים חקירה לא קצרה של גובה ההודעה. נוכח העובדה שלמחרת הדיון בבקשה היה בית המשפט המחוזי אמור לשמוע עדויות בתיק העיקרי ביקשתי כי תוגש הודעת עדכון בטרם תינתן החלטתי, כמפורט להלן.

5. באשר להליך העיקרי: ביום 7.5.2013 הוקרא כתב האישום. המשיב ביקש לדחות את המענה לכתב האישום מאחר שביקש להגיש עתירה לגילוי ראיה. בהחלטה מיום 13.6.2013 דחה בית המשפט את העתירה ונקבע דיון ליום 23.6.2013. בדיון זה כפר המשיב כפירה כוללת בעובדות כתב האישום והעלה טענות ביחס לקבילות הודאתו במשטרה. בדיון ביום 23.6.2013, העריך בית המשפט שניתן לסיים את חקירת כל העדים ביום דיונים אחד וקבע מועד הוכחות ליום 30.10.2013. בשל אילוצי בית המשפט הדיון נדחה ליום 13.11.2013 ולאחר מכן נדחה פעם שנייה בהסכמת הצדדים ליום 12.12.2013. ביום 12.12.2013 נדחה הדיון בשל תנאי מזג האוויר ששררו בירושלים ונקבע ליום 13.1.2014. הדיון בבקשה דנא התקיים ביום 12.1.2013, יום לפני המועד בו היו העדים אמורים להעיד. כפי שהתברר, נכון למועד כתיבת החלטה זו עדיין לא נשמע ולו עד אחד.

6. למרבה הצער, הסתבר כי בסופו של דבר לא נשמעו העדים ביום 13.1.2014. נמסר, כי על אף שהתייצבו כל עדי התביעה, ובהם המתלוננת בת ה-93, לא התקיים הדיון בשל תקלה מצד בית המשפט, כששמיעת ההוכחות בתיק הנדון נקבעה במקביל להוכחות שהתקיימו בתיק אחר, בו היה השופט הדין בעניינו של המשיב אמור לשבת כחלק מהרכב. למרות התקלה ביקש בית המשפט לשמוע לפחות את עדות המתלוננת בהמשך היום, אך בסמוך לשעה 15:30 הודע לצדדים כי מסיבות אישיות של בית המשפט הדבר לא יסתייע. בית המשפט החליט כי "בשל אילוצי יומן" של בית המשפט ושל באי-כוח הצדדים הראיות תשמענה בשעות אחר הצהריים וקבע שלושה מועדים: 15.1.2014 בשעה 15:00, 26.1.2014 בשעה 16:00 ו-4.2.2014 בשעה 16:00. מעיון ב"נט המשפט" עולה כי הדיון שהיה אמור להתקיים ביום 15.1.2014 לא התקיים בסופו של דבר, מסיבה שלא נתבררה (לא נמצאה החלטה על ביטול המועד).

7. כידוע, בהליך הארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, נדרש בית המשפט לאזן בין זכויות הנאשם, אשר נהנה מחזקת החפות, לבין הרצון להגן על בטחון הציבור והרצון להבטיח שההליך המשפטי יתנהל באופן תקין. בבואו להכריע בבקשה, על בית המשפט לשקול, בין היתר, את מידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם, עברו הפלילי, חומרת המעשים בגינם הוא מואשם, החשש מפני האפשרות שישבש הליכי משפט אם ישוחרר, משך הזמן בו הנאשם מצוי במעצר וקצב ההתקדמות של ההליך העיקרי. האיזון בין שיקולים אלה, אשר לא פעם מושכים לכיוונים מנוגדים, הוא שמנחה את בית המשפט בהחלטה בבקשה להארכת מעצר (ראו, למשל, בש"פ 2151/12 מדינת ישראל נ' דרי (5.4.2012); בש"פ 1149/13 מדינת ישראל נ' קארט, פס' 6 (18.2.2013)).

8. במקרה דנא, אין כל ספק שמבחינת הצורך להגן על הציבור מפני המשיב ראוי להאריך את מעצרו, והדברים עולים מאליהם מפירוט הנתונים לעיל, הן באשר לאופי המעשה המיוחס למשיב הפעם, הן נוכח עברו הרחוק והקרוב. אלא שלא ניתן שלא להביע מורת רוח מקצב שמיעת - או, ליתר דיוק, אי-שמיעת - התיק העיקרי. הנתונים בקשר לכך פורטו לעיל ואין צורך לשוב ולפרטם. עד כה, על-אף שחלפו תשעת החודשים שבמהלכם אמור היה משפטו של המשיב להסתיים, על-אף שבית המשפט המחוזי העריך שנדרש יום דיונים אחד בלבד לשמיעת כל העדים ועל-אף גילה המתקדם מאד של המתלוננת - על-אף כל אלה לא נשמע ולו עד אחד. יתרה מכך, כשכל העדים, ובהם מתלוננת באה בימים, התייצבו בבית המשפט, הם נשלחו כלעומת שבאו. כל זאת כשהמשיב נתון במעצר.

בנסיבות אלה ראוי אמנם להאריך את מעצר המשיב, אך בצד זאת לקיים פיקוח מצד בית משפט זה על קצב התקדמות המשפט. יפה עשתה המבקשת כשמלכתחילה ביקשה שמעצרו של המשיב יוארך אך בשישים יום, ולא עמדה על הארכה המרבית האפשרית. עם זאת סבורני כי בשלב זה יש להאריך את המעצר ב-45 יום בלבד בתקווה שלא יהיו עיכובים נוספים בשמיעת המשפט.

9. אני מאריך את מעצרו של המשיב החל מיום 11.1.2014 ב-45 ימים או עד למתן פסק דין בעניינו בת"פ 20672-04-13 המתנהל בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ח בשבט התשע"ד (19.1.2014).